

Vuosikertomus 2024

LIIKUNNAN JA TERVEYSTIEDON OPETTAJAT ry
FÖRBUNDET FÖR LÄRARE I IDROTT OCH HÄLSOKUNSKAP r.f.

Sisältö

Puheenjohtajan katsaus	3
Ordförande har ordet	4
Järjestötoiminta	5
Jäsenet	6
Tehokas yhteiskunnallinen vaikuttaminen	7
Laadukas, houkutteleva koulutus	9
Vuorovaikutteinen, näkyvä viestintä	11
Huomionosoitukset	12
Erillishankkeet ja työryhmät	13
Kansainvälinen toiminta	13
Opiskelijatoiminta	13
Hyvin toimiva yhteistyö	14
Vastuullisuus	16
Talous	16

Puheenjohtajan katsaus

Toisen asteen opinnot aloitti syksyllä 2024 neljäs ikäluokka oppivelvollisuuden pidentymisen ja opetuksen maksuttomuuden voimaan astumisen jälkeen. Käytännössä tämä tarkoitti sitä, että opettajien ei tarvinnut enää miettiä, kuka opiskelijoista on oikeutettu oppikirjoihin tai lisenseihin ja kuka joutuu oppimateriaalit hankkimaan itse. Tämä on helpottanut huomattavasti opettajien työtä, joskin toisen asteen opettajille on tullut oppivelvollisuuden pidentymisen myötä uusia haasteita oppimiseen tukeen liittyen. Nyt toiselle asteelle jatkaa entistä isompi joukko nuoria, joilla on suuria haasteita oppimisessa ja itseohjautuvuudessa, jolloin opettajien antaman tuen ja ohjauksen määrä ja erityisopettajien tarve on oppivelvollisuuden pidentymisen myötä kasvanut. Tämä lisää omalta osaltaan opettajien työkuormaa riittämättömien resurssien myötä. Uudistukseen liittyen on edelleen nähtävissä säästötoimia, joita opetuksenjärjestäjät toteuttavat, supistaessaan mm. opintojaksoihin kuuluvista vierailuista. Maksuttomuusuudistuksen tarkoituksena ei ollut supistaa nykyisten opintojaksojen toimintaa, mistä nyt näyttää tulleen kuitenkin normaali käytäntö.

Peruskoulussa syksyisin toteutettavat Move!-mittausten tulokset julkaistiin jälleen joulukuussa. Mittauksiin osallistui vuonna 2024 yli 111 000 5. ja 8. luokan oppilasta, mikä oli yli 90 prosenttia kyseisten ikäluokkien oppilaista. Mittausten perusteella yhä harvemmalla 5.-luokkalaisella fyysinen toimintakyky on mahdollisesti terveystietä ja hyvinvointia kuluttavalla tai haittaavalla tasolla. 8.-luokkalaisilla tulokset ovat pysyneet vuoden 2023 tasolla. Edelleen kuitenkin reilulla 38 prosentilla 5. ja 8. luokan oppilaista on fyysinen toimintakyky huolestuttavalla tasolla. Myös fyysisen toimintakyvyn alueelliset erot ovat edelleen merkittäviä toimintakyvyn ollen kaupunkiseuduilla selkeästi parempi kuin harvaan asutuilla alueilla. Huomioitavaa on, että erityisesti maaseudulla asuvien 8.-luokkalaisten tyttöjen toimintakyky on heikentynyt.

Tämän vuoden yksi toimintamme tavoitteista oli jatkaa strategiauudistuksen mukaisesti edunvalvontaa ja tehokasta vaikuttamista. Tätä työtä jatkoi edellisenä vuonna erityisasiantuntijana aloittanut Heidi Rautajoki. Liito on tehnyt vuoden aikana tiivistä yhteistyötä OAJ:n ja OPH:n kanssa edistääkseen liikunnan ja terveystiedon edunvalvonnan tavoitteita. Tärkeimpinä tavoitteina on ollut lisätä laadukasta liikunnanopetusta lasten ja nuorten hyvinvoinnin edistämiseksi sekä terveystiedon aseman parantaminen niin opetussisältöjen jatkumona aina alakoulusta toiselle asteelle kuin opetuksen lisääminen toisella asteella sekä oppiaineen palauttamisen etenevän seurauksena ammatillisen koulutuksen tutkintojen perusteisiin. Tutkinnon perusteisiin palauttaminen koski myös liikuntaa. Pitkän tähtäimen tavoitteena on nostaa ammatillisen puolen liikunnan opetuksen määrä samalle tasolle lukio-opintojen kanssa. Vuoden aikana Liito on tehnyt edunvalvontatyötä myös liikunnanopettajien työolojen parantamiseksi antamalla OAJ:lle kevään työehtosopimusneuvotteluihin tavoitteita mm. opetusvelvollisuuteen ja siirtymähuojennuksiin liittyen. Liito ry. on tuonut keskusteluissa esille ylisuurten opetusryhmäkokojen ja tilaongelmien vaikutukset opetuksen laatuun sekä ottanut kantaa mm. liikunnan opettajien melukuormaan. Melukuormaan liittyen kesän Suomi Areena -tapahtumassa, Kuuloliiton järjestämässä keskustelutilaisuudessa, oli Liitosta erityisasiantuntijana Heidi Rautajoki mukana yhtenä panelistina. Vuoden aikana Liito ry. on tehnyt useita lausuntoja sekä antanut haastatteluja eri medioihin. Näiden lisäksi Liito ry. on antanut vastauksia ja selvityksiä useisiin jäseniltä ja muilta tulleisiin liikuntaa ja terveystietoa koskeviin pedagogisiin kysymyksiin.

Vuonna 2024 pidimme edellisvuoden tapaan liikunnanopettajien opintopäivät syyskuun alussa. Paikkana oli Salo. Opintopäiville osallistui 195 opettajaa. Vuoden aikana järjestettiin useita pienempiä koulutuksia ja etäkahveja. Liikunnan koulutukset toteutettiin

sekä lähikoulutuksina että etänä, terveystiedon koulutukset etänä.

Poikkeuksellisesti edellisiin vuosiin verrattuna terveystiedon kevätseminaari järjestettiin ainoastaan etänä. Etäkahveja järjestettiin sekä keväällä että syksyllä ylioppilaskokeiden pisteytyksistä, 9. luokan terveystiedon valtakunnallisen kokeesta sekä opettajien mahdollisuuksista vaikuttaa kuntaresursseihin. Vuoden 2024 aikana Liiton järjestämiin koulutuksiin ja etäkahveihin osallistui yhteensä 1035 henkilöä. Lisäksi Liiton yhteistyökoulutuksiin Hiihtoliiton ja Biologian ja maantieteen opettajien liiton järjestäminä osallistui 192 jäsentä. Liito ry. oli myös mukana liikunnanopettajille suunnatussa Kiila-kuntoutuksessa, mikä jatkui vuodelta 2023 marraskuuhun 2024 asti Imatran kylpylässä. Kuntoutukseen osallistui 9 opettajaa.

Kansainvälisessä toiminnassa Liito ry ei osallistunut tämän toimintavuoden aikana EUPEAn (European Physical Education Association) hallituksen kokouksiin, koska hallituksen varsinaisen edustajan rooli siirtyi Viroon. Alueellisena edustajana toimi EUPEAN hallituksen kokouksissa Viron Hasso Paap. Marraskuun Eupean Forumin osallistuminen päätettiin jättää tänä vuonna välistä. Liito ry. oli mukana myös järjestämässä European School Sport Day'ta, eurooppalaista liikuntapäivää sekä osallistui Plan-kummilapsitoimintaan lahjoittamalla joulutervehdyksiin budjetoidut varat kuukausittaisella avustuksella Sri Lankaan turvaten yhden lapsen koulutuksen. Näiden lisäksi Liito ry. on osallistunut erilaisiin tutkimus- ja kehittämishankkeisiin kumppanina ja toiminut asiantuntijajäsenenä erilaisissa työryhmissä.

Mirva Ikola
puheenjohtaja

Ordförandens översikt 2024

Hösten 2024 inledde den fjärde åldersklassen sina studier på andra stadiet efter att läroplikten förlängts och undervisningen blivit avgiftsfri. I praktiken innebär detta att lärarna inte längre behövde fundera på vilka av eleverna som har rätt till läroböcker eller licenser och vilka som måste skaffa läromaterialet själva. Detta har avsevärt underlättat lärarnas arbete, även om lärarna på andra stadiet har fått nya utmaningar i fråga om stöd för lärande i och med den förlängda läroplikten. Nu fortsätter en allt större grupp unga till andra stadiet med stora utmaningar i lärandet och självstyrningen, varvid mängden stöd och handledning från lärarna och behovet av speciallärare har ökat i och med den förlängda läroplikten. Detta ökar för sin del lärarnas arbetsbelastning på grund av otillräckliga resurser. I anknytning till reformen kan man fortfarande se spåråtgärder som undervisningsanordnarna genomför när de minskar bland annat antalet besök som hör till studieavsnitten. Syftet med avgiftsfrihetsreformen var inte att minska de nuvarande studieavsnittens verksamhet, vilket nu emellertid verkar ha blivit normal praxis.

Resultaten för Move!-mätningarna som genomförs i grundskolan under hösten publicerades igen i december. År 2024 deltog över 111 000 elever i årskurserna 5 och 8 i mätningarna, vilket var över 90 procent av eleverna i dessa åldersklasser. Enligt mätningarna är den fysiska funktionsförmågan hos allt färre elever i årskurs 5 på en nivå som eventuellt kan nöta på eller skada hälsan och välbefinnandet. För elever i årskurs 8 har resultaten förbättrats på samma nivå som år 2023. Fortfarande är dock den fysiska funktionsförmågan hos drygt 38 procent av eleverna i årskurs 5 och 8 på en oroväckande nivå. Även de regionala skillnaderna i den fysiska funktionsförmågan är fortfarande betydande, eftersom funktionsförmågan i stadsregionerna är klart bättre än i glest befolkade områden. Det bör noteras att funktionsförmågan hos särskilt flickor i årskurs 8 som bor på landsbygden har försämrats.

Ett av målen för vår verksamhet i år var att fortsätta intressebevakningen och effektiv påverkan i enlighet med strategireformen. Detta arbete fortsatte Heidi Rautajoki, som året innan började som specialsakkunnig. Liito har under året haft ett nära samarbete med OAJ och UBS för att främja målen för intressebevakningen inom idrott och hälsokunskap. De viktigaste målen har varit att öka den högklassiga idrottsundervisningen för att främja barns och ungas välbefinnande samt att förbättra hälsokunskapens ställning såväl som en fortsättning på undervisningsinnehållet från grundskolan till andra stadiet som att öka undervisningen på andra stadiet samt att följa upp hur läroämnet återförs till grunderna för examen inom yrkesutbildningen. Att återgå till grunderna för examen gällde även idrott. Det långsiktiga målet är att höja mängden idrottsundervisning inom yrkesutbildningen till samma nivå som för gymnasiestudierna. Under året har Liito också utfört intressebevakningsarbete för OAJ för att förbättra arbetsförhållandena för idrottslärare i vårens kollektivavtalsförhandlingar, bland annat i fråga om undervisningsskyldighet och övergångslättnader. Liito ry har i diskussionerna lyft fram effekterna av överstora undervisningsgrupper och utrymmesproblem på undervisningens kvalitet samt tagit ställning till bl.a. bullerbelastningen hos idrottslärare. När det gäller bullerbelastningen deltog Heidi Rautajoki, specialsakkunnig från Liito, som en av panneltagarna i sommarens evenemang Suomi Areena, som ordnades av Kuuloliito. Under året har Liito ry gett flera utlåtanden och intervjuer i olika medier. Dessutom har Liito ry gett svar på och utredningar om flera pedagogiska frågor från medlemmar och andra gällande motion och hälsokunskap.

År 2024 anordnade vi, precis som föregående år, studiedagar för idrottslärare i början av september. Platsen var Salo. 195 lärare deltog i studiedagarna. Under året ordnades flera mindre utbildningar och kaffestunder på distans. Idrottsutbildningarna genomfördes både som närutbildning

gar och distansutbildningar, utbildningarna i hälsokunskap på distans. Jämfört med tidigare år ordnades vårseminariet i hälsokunskap undantagsvis endast på distans. Kaffestunder på distans ordnades både på våren och hösten om poängsättningen i studentskrivningarna, det riksomfattande hälsokunskapsprovet för årskurs 9 samt lärarnas möjligheter att påverka kommunresurserna. Under år 2024 deltog totalt 1 035 personer i utbildningar och kaffestunder på distans som organiserades av Liito. Dessutom deltog 192 medlemmar i Liitos samarbetsutbildningar som ordnades av Skidförbundet och Biologi- och geografilärarnas förbund. Liito ry deltog också i Kiila-rehabiliteringen för idrottslärare, som pågick från 2023 till november 2024 på Imatra spa. I rehabiliteringen deltog 9 lärare.

I den internationella verksamheten deltog Liito ry inte i EUPEA:s (European Physical Education Association) styrelsemöten under verksamhetsåret, eftersom rollen som styrelsens ordinarie representant överfördes till Estland. Hasso Paap från Estland fungerade som regional representant på EUPEA:s styrelsemöten. Man beslutade att inte delta i Eupea Forum i november i år. Liito ry deltog också i organiseringen av European School Sport Day, den europeiska idrottsdagen, samt i Plan-fadderverksamheten genom att donera medlen budgeterade till julhälsningar som ett månatligt bidrag till Sri Lanka. Detta tryggede utbildningen för ett barn. Utöver dessa har Liito ry deltagit i olika forsknings- och utvecklingsprojekt som partner och varit expertmedlem i olika arbetsgrupper.

Mirva Ikola
ordförande

Järjestötoiminta

Vuosikokous

Liiton vuosikokous pidettiin 6.9.2024 Salossa Salohallissa. Kokoukseen osallistui 13 varsinaista jäsentä ja kaksi muuta osallistujaa. Vuosikertomus vuodelta 2023 hyväksyttiin. Todettiin tilintarkastajan lausunto ja vahvistettiin liiton tilinpäätös 2023, mikä osoitti ylijäämää 4 607,88 euroa. Hallitukselle ja muille tili- ja vastuuvélvollisille myönnettiin tili- ja vastuuvapaus.

Vuosikokous vahvisti toimintasuunnitelman ja talousarvion vuodelle 2025 sekä vastuullisuusohjelman vuosille 2025–2028.

Erovuorossa hallituksen jäsenistä olivat Eva-Greta Snäll (hallituksessa 6 vuotta), Heikki Hurskainen (hallituksessa 2 vuotta), Josefina Koski (hallituksessa 2 vuotta), Karoliina Mäkräinen (hallituksessa 2 vuotta) ja Seán O'Leary (hallituksessa 2 vuotta). Seuraavalle kaksivuotiskaudelle hallitukseen esitettiin ja valittiin jäseniksi Karoliina Mäkräinen, Heikki Hurskainen, Josefina Koski, Seán O'Leary ja Virpi Manninen.

Liiton tilintarkastajaksi valittiin Tilintarkastusrengas Oy Helsingistä (yhtiön nimeämänä tilintarkastajana Virve Tamminen).

Liiton hallitus

Hallitus on kokoontunut toimintavuoden aikana seitsemän kertaa. Hallituksen jäsenet ovat osallistuneet kokouksiin seuraavasti: varsinaiset jäsenet: Mirva Ikola, pj (7), Esteban Fernandez (6), Harri Heiskanen (5), Elina Kallinen (4), Jani Laaksonen, vpj (7), Virpi Manninen (1), Satu Ovaska (7), Eva-Greta Snäll (5), Heikki Hurskainen (7), Josefina Koski (7), Karoliina Mäkräinen (7), Seán O'Leary (7), sekä opiskelijoiden edustajat: Virpi Manninen (3), Iida Pulkkanen (3) ja Maria Peura (2)

Hallituksen kokoukset 2, 4, 6 ja 7 pidettiin Teams-etäyhteyden välityksellä. Kokous 1 ja 3 pidettiin Akava-OAJ-ta-

lolla Helsingissä ja kokous 5 sähköpostikokouksena. Hallituksen kokoussih-
teerinä on toiminut Tiina Apajalahti.

Liiton toiminnassa noudatetaan Liikunnan ja Terveystiedon opettajien hallinto-ohjesääntöä, joka päivitetään vuosittain hallituksen ensimmäisessä kokouksessa ja samalla hallituksen jäsenet saavat hyvän hallinnon koulutusta. Toimintaa ohjaa liiton strategia.

Hallitukselle esitettävät asiat on valmisteltu hallituksen nimeämässä toimikunnissa. Toimikunnissa käsiteltyjen asioiden valmistelusta on vastannut Tiina Apajalahti ja Heidi Rautajoki (työhyvinvointi- ja edunvalvontatoimikunta).

Puheenjohtajisto

Pj. Mirva Ikola

Jäsenet: Jani Laaksonen, Satu Ovaska, Tiina Apajalahti

Koulutustoimikunta

Pj. Karoliina Mäkräinen

Jäsenet: Esteban Fernandez, Elina Kallinen, Jani Laaksonen, Virpi Manninen, Seán O'Leary, Maria Peura, Heidi Rautajoki, Anna Haapalainen, Tiina Apajalahti

Tiedotus- ja markkinointitoimikunta

Pj. Satu Ovaska

Jäsenet: Harri Heiskanen, Heikki Hurskainen, Josefina Koski, Eva-Greta Snäll, Iida Pulkkanen, Anna Haapalainen, Tiina Apajalahti

Työhyvinvointi ja edunvalvontatoimikunta

Pj. Jani Laaksonen

Jäsenet: Mirva Ikola, Esteban Fernandez, Elina Kallinen, Virpi Manninen, Karoliinan Mäkräinen, Seán O'Leary, Maria Peura, Heidi Rautajoki

Terveystietotoimikunta

Pj. Josefina Koski

Jäsenet: Esteban Fernandez, Anu Heilmö, Mirva Ikola, Elina Kallinen, Kirsi Kukkola, Karoliina Mäkräinen, Virpi Manninen, Mira Poijärvi Satu Ovaska, Maria Peura, Heidi Rautajoki, Tiina Apajalahti, Anna Haapalainen

Jäsenmaksut vahvistettiin vuodelle 2025 seuraavasti:

Täysjäsenet vuodessa:

■ Jäsenmaksu sisältäen:

- LIITO-lehden

65 euroa

■ Jäsenmaksu sisältäen:

- LIITO-lehden

- Liikunta & Tiede -lehden

90 euroa

Opiskelija-, tiedotus- ja eläkeläisjäsenet, äitiyslomalaiset, hoitovapaalla olevat, työttömät

■ Jäsenmaksu sisältäen:

- LIITO-lehden

40 euroa

■ Jäsenmaksu sisältäen:

- LIITO-lehden

- Liikunta & Tiede -lehden

65 euroa

■ Samassa taloudessa

asuvista toisen jäsenmaksu

45 euroa

- ei sisällä lehtiä eikä

- jäsenpostia

Ammatillisen koulutuksen toimikunta

Pj. Harri Heiskanen

Jäsenet: Jenni Ikkala, Monika Törn, Tiina Apajalahti

Opintopäivätoimikunta - Salo

Pj. Iku Leino

Jäsenet: Salon yhdistyksen jäseniä, Tiina Apajalahti

Kansainväliset asiat

EUPEA (European Physical Education Association):

Mirva Ikola

FIEPS - (Tieteellinen liikuntakasvatuksen järjestö)

Mirva Ikola, Jani Laaksonen

Liiton toimisto

Liiton toimisto sijaitsee OAJ-Akavatalossa, tilojen vuokranantajana toimii OAJ. Syyskuusta 2024 alkaen muutettiin pienempään toimistotilaan. Toimistossa työskentelivät toiminnanjohtaja Tiina Apajalahti, pedagoginen asiantuntija Anna Haapalainen (07/24 saakka 1 päivää viikossa ja 08/24 alkaen 2 päivää viikossa sekä erityisasiantuntija Heidi Rautajoki (2 päivää viikossa). Kirjanpito- ja hallintopalvelut ostettiin Tivonet Oy:ltä. Muut toimisto- ja hallintotehtävät on hoidettu LIITO:n henkilökunnan voimin.

Paikallistoimijat

- Espoon Liikunnanopettajat
- Helsingin Seudun Liikunnan ja Terveystiedon Opettajat ry

- Hyvinkään seudun Liikunnanopettajat
- Jyväskylän seudun liikunnan ja terveystiedon opettajat ry
- Kuopion seudun Liikunnanopettajat
- Kymenlaakson Liikunnanopettajat ry.
- Lahden Seudun Liikunnan ja Terveystiedon Opettajat ry
- Mikkelin seudun Liikunnanopettajat
- Oulun Seudun Liikunnan ja Terveystiedon Opettajat ry
- Porvoon seudun liikunnanopettajat ry
- Salon seudun liikunnanopettajat ry
- Savonlinnan seudun liikunnanopettajat ry
- Tampereen seudun liikunnan- ja terveystiedonopettajat ry
- Turun seudun Liikunnanopettajat ry

Jäsenet

Liitoon liittyi toimintavuoden 2024 aikana 69 uutta jäsentä (v. 2023 +89 jäsentä). Liitosta erosi 134 jäsentä (v. 2023–122 jäsentä). Liiton jäsenmäärä oli vuoden 2024 päättyessä 1 322 jäsentä (v. 2023 1 387).

- Vaasan Liikunnanopettajat
- Aurinkorannikon liikunnan ja terveystiedon opettajat

Paikallistoimijoiden kanssa tehtiin yhteistyötä edunvalvonta-, koulutus-, tiedotus- ja jäsenasioissa.

Tehokas yhteiskunnallinen vaikuttaminen

Yhteiskunnallisen vaikuttamisen tärkeimmät tavoitteet

■ Hallitusohjelmaan 2023–2027 vaikuttaminen

Liito ry seurasi hallitusohjelmaan kirjattujen lukion liikunnan hajauttamisen sekä liikunta- ja terveystieto-oppiaineiden ammatillisen koulutuksen tutkintojen perusteisiin palauttamisen etenemistä. Liito otti kantaa ajankohtaisiin hallitusohjelman toteutuksen valmisteluihin mm. keskusteluissa kansanedustajien kanssa ja antamalla lausuntoja. Liito on tehnyt yhteistyötä OAJ:n sekä OPH:n kanssa edistääkseen liikunnan ja terveystiedon edunvalvonnan tavoitteita. Liito ry on ollut mukana Olympiakomitean johtamassa Suomi liikkeelle -ohjelman Vaikuttamisen verkostossa. Liito on ollut myös aktiivinen eri hyvinvointi foorumeissa ja yhteistyöverkostoissa.

■ Lisää laadukasta liikunnanopetusta

Liito ry on tuonut esille liikunnanopetuksen merkitystä lasten ja nuorten hyvinvoinnin edistäjänä sekä opetuksen nykyhetken haasteita keskusteluissa päättäjien ja yhteistyökumppanien kanssa sekä haastatteluissa eri medioissa. Luki-on liikunta oppiaineen hajauttamisen koko koulutuksen ajalle eteni OKM:n käsittelyyn ja Liito antoi asiassa lausunnon. Liito on tehnyt yhteistyötä Luokanopettajaliiton kanssa alakoulun laadukkaan liikunnanopetuksen turvaamiseksi.

■ Terveystiedon aseman parantaminen

Liito on keskustellut OPH kanssa oppiaineen asioista ja kehittämisestä. Keskusteluissa on ollut mm. terveystieto oppiaineen asema toisella asteella, opetuksen lisääminen sekä opetussisältöjen jatkumo alakoulusta yläkouluun ja toiselle asteelle ja tunnetaito-opetuksen kohdistaminen terveystiedon opettajille. Liito on vahvistanut rooliaan asiantuntijatahona ja kutsuttiin THL:n nikotiini-verkoston jäseneksi sekä on saanut

haastattelupyynnöitä koskien mm. koulujen seksuaalikasvatusta. Liito ry on ollut myös mukana Ruokakasvattajien kehittäjäverkostossa.

■ Ammatillisen liikunnan- ja terveystiedon opetuksen vahvistaminen

Hallitusohjelman kirjauksen mukaisesti ammatillisessa koulutuksessa liikunta ja terveystieto oppiaineet palautetaan opetussuunnitelmaan. Liito on seurannut kirjauksen toteutumista ja keskustellut OAJ:n valmistelijan kanssa asiasta. Liikunnanopetuksen määrän lisääminen vähintään lukion tasolle on pitkän tähtäimen tavoite, jonka edistäminen keskittyy tuleville vuosille.

Muut tavoitteet

Työoloja koskevat kysymykset

■ Liikunnanopetuksen erityispiirteiden huomioiminen: tilat, välineet, valvonnat, siirtymät, turvallisuus

Liito on selvittänyt OAJ:n kanssa yhteistyössä liikunnanopetuksen toteutumista lukiokoulutuksessa maksuttomuuden tultua voimaan ja ohjeistanut jäsenistöä opetukseen liittyvästä edunvalvonnasta omassa koulussa ja kunnassa. OAJ:n kanssa on keskusteltu siirtymähuojenusten ja opetusvelvollisuuden laskun edistämisen reiteistä ja annettu OAJ:lle Liiton kevään työehtosopimusneuvottelutavoitteet.

■ Liikunnanopettajien työolojen parantaminen: suuret ryhmät, sopimattomat opetustilat, melu

Liikunnanopetuksen melukuorman vähentäminen on ollut yksi keskeinen työolojen parantamisen kohde, jonka myötä on ollut tiivistä yhteistyötä Kuuloliiton kanssa. Liito on ollut mukana Opettajien melunhallinta oppaan suunnittelussa ja Kuuloliiton Suomi Areena -keskustelussa panelistina.

Liito on nostanut keskusteluissa OAJ:n, OKM:n ja muiden tahojen

kanssa esiin liikunnanopetuksen ylisuurten opetusryhmien ja tilaongelman ja vaatinut riittäviä opetustiloja ja ryhmäkokojen pienentämistä. Jäsenille annettiin ohjeita paikalliseen vaikuttamiseen LII-TO-lehdessä ja verkkosivuilla.

■ Suuren työmäärän vähentäminen: peruskoulun OPV 24/23 alaspäin

Yhteistyötapaamisissa OAJ kanssa sekä opettajaverkostoissa Liito on tuonut esiin liikunnanopetuksen haasteita kuten ylisuurten opetusryhmien, oppilaiden turvallisuuden ja työturvallisuuden sekä työn kuormituksen lisääntymisen ja opetusolosuhteiden heikkenemisen tilannetta.

Liito esitti OAJ:lle yhdessä käsitönn opettajien kanssa kevään 2025 työsopimus neuvottelutavoitteiksi liikunnan opetusvelvollisuuksien laskua, OVTES sanamuodon muutosta siirtymäkorvausten saamiseksi sekä lukion yhteiskurssien palkkauksen oikeudenmukaistamista sekä terveystiedon opetusvelvollisuuksien tasapuolisuutta toisten reaaliaineiden kanssa samalla tasolla.

Oppiaineita koskevat kysymykset

■ Peruskouluun lisää liikunnan tunteja

Liiton työntekijät ja hallitus ovat luoneet ja vahvistaneet verkostoja kansanedustajiin, Valtion liikuntaneuvostoon, Olympiakomitean vaikuttamisen kanaviin ja liikuntajärjestöihin luodakseen pohjaa keskustelulle liikunnanopetuksen lisäämisestä peruskouluun.

■ Terveystiedon aseman kehittäminen lukiossa

Taustatyötä terveystiedon pakollisten opintojaksojen lisäämiseen lukiossa on tehty ja terveystiedon asemasta ja sen kehittämisestä on keskusteltu mm. OPH:n terveystiedon virkamiesten ja JYU:n edustajan kanssa.

■ Liikunnan opetuksen laadun varmistaminen eri kouluasteilla

Liikuntatieteellisen tiedekunnan kanssa on tehty tiivistä yhteistyötä ja keskusteltu alakoulun liikunnanopetuksen kehittämisen mahdollisuuksista mm. luokanopettajien peruskoulutuksen kehittämisen hankkeesta yhteistyössä JYU/OKL. Mainostettiin jäsenille JYU:n Koululiikuntaa kaikille hanketta. Liikunnanopettajien osaamisen vahvistamista edistettiin monipuolisen koulutustarjonnan ja LIITO-lehden artikkeleiden avulla.

■ Asiantuntijuuden vahvistaminen terveyden ja hyvinvoinnin edistäjänä

Liiton hallituksen jäsenet ja asiantuntijat ovat antaneet haastatte-
luja tv:n ja radion ajankohtaisohjelmiin sekä valtakunnallisiin ja paikallisiin sanomalehtiin. Liito kutsuttiin mukaan THL:n tupakoinnin vähentämistä edistävään Nikotiiniverkostoon.

Jäsenistön työn tukeminen ja koulutus

■ Opettajien pätevyyden ja ammatillisen osaamisen turvaaminen

Jäsenille on järjestetty monipuolista täydennyskoulutusta huomioi-

den moninainen jäsenkunta ja LIITO-jäsenlehdessä on ollut artikkeleita opettajien osaamisen vahvistamiseen. Yhteistyötä asian tiimoilta on tehty monen tahon, mm. Jyväskylän yliopiston Liikuntatieteellisen tiedekunnan kanssa. Koulutustarjonta on ollut runsasta. Jäsenille jaettiin kansainvälisen koulutuksen tukea.

■ Vakuuttavat ja vaikuttavat lausunnot, kannanotot, tiedotteet ja vastaukset jäsenille kunta- ja koulu-kohtaisissa sekä pedagogisissa kysymyksissä

Liito on antanut toimintavuoden aikana seuraavat lausunnot:

- Hallitus selvittää ja arvioi mahdollisuuden toteuttaa liikunnanopetus viikoittaisena oppiaineena koko koulutuksen ajalle. Annettu lausunto Opetushallitukselle.
- Luonnos hallituksen esitykseksi eduskunnalle lukiolain ja eräiden siihen liittyvien lakien muuttamisesta
- Lausuntopyyntö ehdotuksesta valtioneuvoston asetukseksi liikunnan edistämisestä annetun valtioneuvoston asetuksen muuttamisesta
- Hallituksen esitysluonnos perusopetuslain muuttamisesta

Liito on antanut vastauksia/selvityksiä useisiin jäseniltä/muilta tul-

leisiin liikuntaa ja terveystietoa koskeviin pedagogisiin kysymyksiin. Vastaukset/selvitykset:

- Vastuukysymykset siirtymissä liikuntatunneilla
- Opettajan voimankäyttö
- Mentorointi
- Liikunnanopettajan luokanvalvojuus yläkoulussa
- Liikunnan lukiodiplomi

■ Liikunnan ja terveystiedon opetuksen laadun varmistaminen

Jäsenillä on ollut käytössään Liiton kotisivujen jäsenosiossa kannanotoja, lausuntoja ja suosituksia sekä usein kysytyt kysymykset vastauksineen. Lisäksi Liito on tuottanut valmiita opetusmateriaaleja (esim. Lihaskohtainen koulu - opetusmateriaali koulumatkaliikumisesta, terveystiedon preliminäärokoe ja terveystiedon valtakunnallinen koe) ja jäsensivuilta löytyy materiaalipankki liikunnan ja terveystiedon opetuksen tueksi.

Työhyvinvointi- ja edunvalvontatoimikunta kokoontui vuoden aikana kaksi kertaa Jani Laaksosen johdolla.

Laadukas, houkutteleva koulutus

Liikunnan ja Terveystiedon Opettajat ry:n koulutustarjonnan yleinen tavoite koulutusten tasapuolisuudesta kaikkia jäseniä palvelevaksi niin saavutettavuuden kun oppiaineen ja koulutusasteenkin näkökulmasta toteutui hyvin. Alueellisia sekä etäkoulutuksia oli paljon ja kaikki kouluasteet sekä molemmat oppiaineet huomioitiin koulutuksissa. Moninaiset toteutustavat koulutusten järjestämisessä olivat käytössä ja osa koulutuksista myös tallennettiin.

Pääkoulutustapahtumat – liikunnan Opintopäivät pidettiin Salossa syyskuussa yhteistyössä Salon seudun liikunnanopettajat ry:n kanssa ja terveystiedon kevätseminaari etänä huhtikuussa yhteistyössä Teatteri Pensaan kanssa. Toimintavuoden aikana pidettiin 20 lähikoulutusta ja 13 etäkoulutusta. Miniopintopäiviä pidettiin yhteistyössä usean lajiliiton (Amerikkalaisen Jalkapallon liitto, Koripalloliitto, Palloliitto, Pesäpalloliitto ja Salibandyliitto) kanssa. Webinaariyhteistyötä oli usean tahon (Cheerleadingliitto, Ehkäisevä päihdetyö EHYT, Itä-Suomen yliopisto, Koululiikuntaliitto, Ruokakasvatusyhdistys Ruukku, RuokaTutka, Syöpäjärjestöt, Teatteri Pensas ja Voimisteluliitto) kanssa. Lisäksi pidettiin neljä LIITO etäkahvitilaisuutta.

LIITO ry oli kumppanina mukana Suomen Hiihtoliiton järjestämissä Lumilajeja opettajille -koulutuksissa, Biologian ja maantieteen opettajien liiton Aineenhallinta ajan tasalle koulutushankkeessa sekä Toivoa ja Toimintaa -hankkeessa, jossa tuotettiin materiaalia kestävän kehityksen opetukseen eri oppiaineissa. Toimintavuoden aikana oli käynnissä KIILA-kuntoutus liikunnan ja terveystiedon opettajille. Tämän lisäksi markkinoitiin muiden tahojen järjestämiä koulutuksia liikunnan ja terveystiedon opettajille.

LIITO ry:n järjestämiin koulutuksiin ja etäkahveihin osallistui yhteensä 1 035 jäsentä.

Liiton järjestämä täydennyskoulutus 2024 / osallistujamäärä / kumppani/ kouluttajat

- Miniopintopäivät – jääliikunta 13.1., Lohja, 12 osallistujaa, kumppaneina Jääkiekkoliitto ja Ringetteliitto.
- Miniopintopäivät – jääliikunta 16.1., Turku, 11 osallistujaa, kumppaneina Ringetteliitto ja Taitoluisteluliitto.
- Miten opettaja voi tukea oppilaiden tasapainoisen ruoka- ja keuhosuhteen muodostumista? 6.2., etänä, 45 osallistujaa, kumppanina Ruokakasvatusyhdistys Ruukku ja Itä-Suomen yliopisto.
- Miniopintopäivät – koripallo ja salibandy 17.2., Tampere, 9 osallistujaa, kumppaneina Koripalloliitto ja Salibandyliitto.
- Miniopintopäivät – koripallo ja salibandy 24.2., Oulu, 18 osallistujaa, kumppaneina Koripalloliitto ja Salibandyliitto.
- Miniopintopäivät – koripallo ja salibandy 9.3., Seinäjoki, 25 osallistujaa, kumppaneina Koripalloliitto ja Salibandyliitto.
- Vinkkejä päihde- ja peliteemojen käsittelyyn 19.3., etänä, 40 osallistujaa, kumppanina Ehkäisevä päihdetyö EHYT ry.
- Miniopintopäivät – koripallo ja salibandy 6.4., Jyväskylä, 18 osallistujaa, kumppaneina Koripalloliitto ja Salibandyliitto.
- Tekoäly terveystiedon opetuksen apuna ja tukena 9.4., etänä, 61 osallistujaa, kouluttajana Matleena Laakso.
- Formatiiivinen arviointi liikunnan opetuksessa 17.4., etänä, 36 osallistujaa, kouluttajana Tommi Norppa.
- Miniopintopäivät – lippupallo ja pesäpallo 20.4., Vantaa, 15 osallistujaa, kumppaneina Suomen Amerikkalaisen Jalkapallon Liitto ja Pesäpalloliitto.
- Koulun toimintakulttuurin, hyvinvoinnin ja osallisuuden kasvattaminen liikunnan avulla ja keinoin 23.4., etänä, 32 osallistujaa, kumppanina Koululiikuntaliitto.
- Terveystiedon kevätseminaari: Draaman keinot tunne- ja vuorovaikutustaitojenopetuksessa 26.4.,

etänä, 23 osallistujaa, kumppanina Teatteri Pensas.

- Miniopintopäivät – lippupallo ja pesäpallo 4.5., Kuopio, 11 osallistujaa, kumppaneina Suomen Amerikkalaisen Jalkapallon Liitto ja Pesäpalloliitto.
- Miniopintopäivät – lippupallo ja pesäpallo 6.5., Turku, 17 osallistujaa, kumppaneina Suomen Amerikkalaisen Jalkapallon Liitto ja Pesäpalloliitto.
- Miniopintopäivät – lippupallo ja pesäpallo 14.5., Lahti, 9 osallistujaa, kumppaneina Suomen Amerikkalaisen Jalkapallon Liitto ja Pesäpalloliitto.
- Syöpäjärjestöjen nuorten terveyden edistämisen sisällöt ja materiaalit 19.8., etänä, 32 osallistujaa, kumppanina Syöpäjärjestöt.
- Formatiiivinen arviointi terveystiedon opetuksessa 27.8., etänä, 23 osallistujaa, kouluttajana Tommi Norppa.
- Miniopintopäivät – Kaikki pelissä 28.8. Savonlinna, 13 osallistujaa, kumppanina Palloliitto.
- Miniopintopäivät – lippupallo ja pesäpallo 3.9. Vaasa, 11 osallistujaa, kumppaneina Suomen Amerikkalaisen Jalkapallon Liitto ja Pesäpalloliitto.
- Liikunnanopettajien Opintopäivät 6.–7.9. Salo, 195 osallistujaa, kouluttajina paikallisia ja liittojen kouluttajia.
- Miniopintopäivät – lippupallo ja pesäpallo 12.9., Oulu, 15 osallistujaa, kumppaneina Suomen Amerikkalaisen Jalkapallon Liitto ja Pesäpalloliitto.
- Miniopintopäivät – lippupallo ja pesäpallo 17.5., Jyväskylä, 11 osallistujaa, kumppaneina Suomen Amerikkalaisen Jalkapallon Liitto ja Pesäpalloliitto.
- Hyvän hallinnon koulutus 26.9. etänä, 12 osallistujaa, kouluttajana Tiina Apajalahti.
- Miniopintopäivät – Kaikki pelissä 28.9. Helsinki, 12 osallistujaa, kumppanina Palloliitto.
- Tyhyopintojen verkkototeutukset 1.10. etänä, 15 osallistujaa, kouluttajana Monika Törn.

- Miniopintopäivät – Kaikki pelissä 26.10. Seinäjoki, 16 osallistujaa, kumppanina Palloliitto.
- Miniopintopäivät – koripallo ja salibandy 1.11. Joensuu, 14 osallistujaa, kumppaneina Koripalloliitto ja Salibandyliitto.
- Miniopintopäivät – koripallo ja salibandy 4.11. Turku, 14 osallistujaa, kumppaneina Koripalloliitto ja Salibandyliitto.
- Nuoret ja ruoka – ongelmista vahvuuksiin webinaari 5.11. etänä, 79 osallistujaa, kumppanina RuokaTutka.
- Miniopintopäivät – koripallo ja salibandy 9.11. Espoo, 18 osallistujaa, kumppaneina Koripalloliitto ja Salibandyliitto.
- Kehonhallintaa ja kaveritaitoja webinaari 12.11. etänä, 45 osallistujaa. Kumppaneina Voimisteluliitto ja Cheerleadingliitto.
- Lihasvoimin kouluun! -webinaari 18.11. etänä, 22 osallistujaa, kouluttajana Anna Haapalainen.

Liiton järjestämät etäkahvit 2024 / osallistujamäärä / kouluttajat

- Terveystiedon ylioppilaskoe 25.3., 47 osallistujaa, keskustelun johtaja Josefina Koski ja vierailevina sensoreina Tiina Lehtinen ja Tommi Norppa.
- 9. luokkalaisten valtakunnallinen terveystiedon koe työpaja, 2 osallistujaa, kouluttajana Anna Haapalainen.
- Terveystiedon ylioppilaskoe 23.9., 48 osallistujaa, keskustelun johtaja Josefina Koski ja vierailevina sensoreina Tiina Lehtinen ja Tommi Norppa.
- Opettaja voi vaikuttaa resursseihin 25.9., 9 osallistujaa, keskustelun johtaja Heidi Rautajoki ja vierailevina asiantuntijana Veli-Pekka Dufva.

Yhteistyökoulutukset 2024 / liiton jäsenten osallistujamäärä

- Lumilajeja opettajille Tampere 22.1., Rovaniemi 23.1., Loppi 1.2., Iisalmi 6.2., yhteensä 9 liiton jäsentä osallistui. Koulutus oli Hiihtoliiton järjestämä, johon LIITO ry. tuki jäsentensä osallistumista.
- KIILA-kuntoutus liikunnan ja terveystiedon opettajille 27.11.2023–21.11.2024 Imatran kylpylässä, 9 osallistujaa
- Aineenhallinta ajan tasalle – asiantuntijatietoa terveystiedon opettajille verkkoluennosarja. Biologian ja maantieteen opettajien liitto BMOL ry toteutti verkkoluennot, ja LIITO ry:n edustajat olivat mukana sisältöjen suunnittelussa. Luennosarjan suoritti 183 terveystiedon opettajaa.

Koulutustoimikunnan työtä johti Karoliina Mäkäpäinen. Koulutustoimikunta kokoontui vuoden aikana kaksi kertaa.

Vuorovaikutteinen, näkyvä viestintä

Tiedotus- ja markkinointitoimikunnan työskentely keskittyi erityisesti lehden sisällölliseen tuottamiseen ja kehittämiseen sekä liiton someviestinnän vahvistamiseen. Yhteistyötä Liikunta ja Tie-de -lehden kanssa jatkettiin.

LIITO–Liikunnan ja Terveystiedon Opettaja -lehti

LIITO–Liikunnan ja Terveystiedon Opettaja -jäsenlehti ilmestyi neljä kertaa ja teemoina olivat: Soveltava liikunta (1/23), Kestävä kehitys ja opintopäivät (2/24), Seksuaalikasvatus (3/24) sekä Saavutettavuus (4/24). Kirjoittajina on ollut sekä eri alojen tutkijoita ja asiantuntijoita, että kentällä toimivia liikunnanopettajia. LIITO-lehti on toiminut perinteisen asemansa mukaisesti ammatillisena tiedotusfoorumina, jossa huomioidaan eri kouluasteet. Lehden hyvä taso on pystytty säilyttämään ja ilmoitusmyynti pysyi noin edellisen vuoden tasolla. Lehti on saanut myönteistä palautetta jäsenistöltä.

LIITO:n kotisivut, somekanavat sekä viestintä

Liiton viestinnässä käytettiin aktiivisesti liiton somekanavia, erityisesti Instagramia ja Facebookia. Kotisivujen jäsensivujen materiaalipankki liikunnan ja terveystiedon opetuksen tueksi täydentyi toimintavuoden aikana. Liiton someseuraajien määrä lisääntyi Instagramissa ja väheni hieman Facebookissa. Kotisivukävijöiden määrät lisääntyivät edellisestä vuodesta.

Tiedotusta uutisten merkeissä jatkettiin kotisivuilla ja uutiskirje ilmestyi toimintavuoden aikana viisi kertaa. Lisäksi lähetettiin erillisiä sähköposteja esim. koulutuksista. Kotisivut ja jäsenrekisteri ovat toimiva kokonaisuus. Kotisivujen kautta voi ilmoittautua koulutuksiin, tilata materiaalia ja hakea tietoa. Lisäksi jäsenosiosta löytyy mm. LIITO-lehtien sähköiset versiot ja pidettyjen koulutusten materiaaleja sekä materiaalipankki. Kotisi-

vujen rakennetta uudistettiin toimintavuoden aikana palvelemaan paremmin sivuilla kävijöitä sekä jäseniä.

Saavutettavuus

Kotisivujemme saavutettavuus otettiin huomioon selkeällä värityksellä, linkkien nimeämisellä, otsikoinnilla sekä kuvien alt-tekstillä.

Julkisen keskustelun virittäminen

Koulujen liikunta- ja terveystiedon merkitystä on tuotu esille antamalla haastatteluja useille valtakunnallisille ja paikallisille medioille kuten Helsingin sanomille ja Yleisradiolle sekä kirjoittamalla vastineita median ja mielipidepalstojen kirjoituksiin sekä osallistamalla paneeleihin ja seminaareihin.

Erityisasiantuntija Heidi Rautajoki osallistui Suomi Areenassa Kuuloliiton paneelikeskusteluun aiheesta: Miten saamme koulujen melun kuriin (25.6). Hallituksen jäsen Karoliina Mäkräinen piti esityksen THL:n webinaarissa aiheesta: Uudet nikotiinituotteet ilmiönä kouluissa ja oppilaitoksissa: mitä tehtävissä käytön ehkäisemiseksi, (22.8). Helsingin Sanomissa julkaistiin yhteinen mielipidekirjoitus Koululiikuntaliiton kanssa aiheesta: Liikuntakasvatus luo pohjaa huippu-urheilulle (24.8.). ja Koululiikuntaliiton, Opiskelijoiden liikuntaliiton ja Suomen ammatillisen koulutuksen kulttuuri- ja urheiluliiton yhteinen mielipidekirjoitus aiheesta: Suomalaiset liikkuvat liian vähän, ja se käy kalliiksi (4.10). Heidi Rautajokea haastateltiin Helsingin Sanomiin otsikolla: Liikunnanopettajalta suoraa puhetta Move-testistä – tämä asia ymmärretään perheissä väärin (1.10.). Yle teki jutun aiheesta: Kaikille ei opeteta koulussa, että raskaaksi tuleminen vaikeutuu iän myötä, johon haastateltiin pedagogista asiantuntijaamme Anna Haapalaista (17.10.). Helsingin Sanomat kirjoitti

aiheesta: Suomalaislapset eivät enää tiedä, miten vauvoja tehdään – kävimme läpi koulukirjojen seksivalistuksen. Juttuun haastateltiin useampaa hallituksen jäsentä (1.11.). Heidi Rautajoki osallistui Ylen aamun keskusteluun aiheesta: Millaista on nuorten seksuaalikasvatus Suomessa? ja samanaiheiseen radiohaastatteluun (28.11.). Karoliina Mäkräinen osallistui Ylen aamun haastatteluun aiheesta: Move-mitauksessa varovaisen positiivisia tuloksia lasten ja nuorten fyysisestä toimintakyvystä ja samanaiheiseen radiohaastatteluun (11.12.). Jani Laaksosta haastateltiin Ylen artikkeliin Suomen kansallispelistä on tullut koululaisille liian vaikea – näihin viiteen asiaan moni nykylapsi ei enää pysty (20.12.)

Muu tiedotus- ja markkinointitoiminta

Liiton hallituksen opiskelijajäsenet ovat järjestäneet liikunta- ja terveystieteitä opiskeleville infotilaisuuksia liiton toiminnasta Jyväskylän yliopistossa. Aloittaville opiskelijoille on esitelty liiton opiskelijajäsenyyttä ja valmistuville on kerrottu varsinaisen jäsenen eduista. Opiskelijoille suunnattiin jäsenkampanja, jossa tarjottiin jäsenyyttä ja Liikuntapedagogiikka-kirjaa yhteishintaan. Valmistuville tarjottiin jäsenkampanjassa alennettua jäsenmaksua sekä puoleen hintaan osallistumista liikunnanopettajien opintopäiville.

Oppimateriaaleja tuotettiin sähköinen terveystiedon preliminäärikoe lukioon ja terveystiedon valtakunnallinen koe 9.-luokkalaisille.

Osallistuttiin Educa-messuille 26.–27.1. näyttelyllä.

Tiedotus- ja markkinointitoimikunta kokoontui vuoden aikana viisi kertaa. Toimikunnan työtä johti Satu Ovaska.

Huomionosoitukset

Terveystiedon kevätseminaarissa 26.4. jaettiin vuoden terveystiedon opettaja huomionosoitus:

■ Tommi Norppa, Helsinki

Liikunnanopettajien opintopäivien avajaisissa 6.9.2024 jaettiin seuraavat huomionosoitukset:

Vuoden liikunnanopettaja

■ Katja Sjöblom-Korhonen, Jyväskylä

Vuoden koululaisliikkuja

■ Robert Lamberg, Salo

Liiton tunnustuspalkinto

■ Heleena Kullas, Hanko

■ Eva-Greta Snäll, Turku

■ Ville Uronen, Savonlinna

Liiton ansiomerkit

■ Joonas Kalari, Tampere

■ Johanna Korkala, Oulu

■ Saila Romakkaniemi, Oulu

Vuoden liikunnanopettaja Katja Sjöblom-Korhonen ja vuoden koululaisliikkuja Robert Lamberg

Ansiomerkin saajat Johanna Korkala ja Saila Romakkaniemi.

Vuoden terveystiedon opettaja Tommi Norppa

Ansiomerkin saaja Joonas Kalari.

Tunnustuspalkinnon saajat Eva-Greta Snäll, Heleena Kullas ja Ville Uronen

Erillishankkeet ja työryhmät

Ammatillisen koulutuksen toimikunta

Ammatillisen koulutuksen toimikunta kokoontui kaksi kertaa. Kokouksissa käsiteltiin ajankohtaisia asioita ammatillisen koulutuksen saralla, suunniteltiin tyhy-opettajien koulutuksia sekä seurattiin hallitusohjelman kirjauksen: liikunta ja terveystieto palaa osaksi ammatillista perustutkintoa etene mistä. Syksyllä pidettiin TYHY-etäkahvit - Tyhyopintojen verkkototeutukset aiheesta. Toimikunnan työtä johti Harri Heiskanen.

Terveystiedon toimikunta

Terveystiedon toimikunta kokoontui vuoden aikana kaksi kertaa. Toimikunnassa mm. suunniteltiin tulevia terveystiedon koulutuksia, mietittiin tuki- ja opetusmateriaalitarpeita terveystietoon kumppaneiden kanssa ja visioitiin terveystiedon tulevaisuuden näkymiä. Toimintavuoden aikana pidettiin kahdet LIITO-etäkahvit terveystiedon ylioppilaskirjoituksiin liittyen. Liito lähetti Ylioppilastutkintolautakunnalle kir

jeet sekä kevään että syksyn 2024 terveystiedon ylioppilaskokeesta ja kehitysehdotuksia niiden pohjalta. Liiton edustajat tapasivat Opetushallituksen terveystiedon edustajia Kati Taipaleita ja Mirka Råbackia huhtikuussa keskustellen terveystiedon ajankohtaisista asioista ja Jyväskylän yliopiston terveystieteiden edustajaa Olli Paakkaria keskustellen terveystiedon ydinai neanalyysistä. Toimikunnan työtä joh ti Josefina Koski.

LIITO-lehtien teemat käsittelivät vuoden aikana monia terveystiedon teemoja, esimerkiksi ravitsemusta, selkokielisiä materiaaleja, nuorten digipelaamista, mielenterveyttä ja hedelmällisyyttä. LIITO 3/24 lehden teemanä oli seksuaalikasvatus.

Terveystiedon ylioppilaskirjoituksissa menestyneet huomioitiin yhteistyökumppaneilta (Duodecim, Terveystietojärjestö ja Ehkäisevä Päihdetyö EHYT ry) saaduilla stipendeillä ja lahjakorteilla.

Kansainvälinen toiminta

Liito osallistui seuraavaan Erasmus-hankkeeseen: European School Sport day 2024. LIITO ry oli mukana järjestämässä eurooppalaista liikuntapäivää, johon osallistui vuonna 2024 Suomesta 25 koulua, joista 18 raportoi tapahtumista. Raportoiduissa tapahtumissa tavoitettiin n. 6700 oppilasta, n 540 opettajaa ja n 50 muuta aikuista (esim. seurojen ohjaajia). Osallistuvien koulujen kesken arvottiin lahjakortteja. Liito myönsi kansainvälisistä täydennyskoulutustukea 13 henkilölle, yhteensä 3 600 euroa. Tuen saajat osallistuivat Sportforum Mals kansainväliseen liikunnanopettajien foorumiin Italiassa.

EUPEA-yhteistyö

Jatkettiin yhteistyötä EUPEAn kanssa vastaamalla siltä tullessiin kyselyihin. Hallituksen jäsenyys ja alueellinen edustus on siirtynyt Viroon. Tänä

vuonna jätettiin osallistumatta maraskuussa pidettyyn Forumiin.

Plan-kummilapsitoiminta

LIITO:n joulutervehdyksiin budjetoidut varat käytettiin Plan-kummilapsitoiminnan tukemiseen. LIITO:n kuukausittaisella avustuksella turvataan yhden lapsen koulutus Sri Lankassa.

Liikunnan Kehitysyhteistyö Liike

LIITO ry on Liikunnan Kehitysyhteistyö Liike ry:n jäsen ja tukee kummikoulua Tansaniassa.

LIITO on jäsenenä seuraavissa kansainvälisissä liikunta- ja terveystieteiden järjestöissä:

- European Physical Education Association (EUPEA)
- Federation Internationale d'Education Physique (FIEP)

Opiskelijatoiminta

Liiton hallituksen opiskelijajäsenet toimivat yhteyshenkilöinä liikunta- ja terveystieteiden tiedekunnassa opiskelevien ja liiton välillä. Tiedotustilaisuuksia liiton toiminnasta on järjestetty mm. alku- ja päättövaiheissa oleville opiskelijoille. Toimintavuoden aikana oli kaksi jäsenkampanjaa. Keväällä valmistuneille ja syksyllä aloittaville opiskelijoille. Hallituksen opiskelijajäsenet ovat osallistuneet lisäksi LIITO-lehden sisällön tuottamiseen sekä koulutusten suunnitteluun. Liikuntapedagogiikan opiskelijoiden gradukselyjä on välitetty jäsenillemme seuraavista aiheista: Elämysliikunta ja hiihto-opetus. Tasa-arvo ja yhdenvertaisuus liikuntakasvatuksessa. Inklusiivinen liikunnanopetus sekä liikuntaa opettavien opettajien kompetensseja opettaa heterogeenisiä oppilasryhmiä. Terveystiedon opetuksen jatkumon toteutuminen peruskoulun opettajien näkökulmasta. Yläkoulujen luontoliikunta. Tutkimus liikunnanopettajien työhyvinvointia tukevista tekijöistä.

Hyvin toimiva yhteistyö

Yhteiskuntasuhteet

Opetus- ja kulttuuriministeriö OKM

■ Toiminnanjohtaja osallistui OKM:n koulutus- ja infotilaisuuksiin. Annettiin lausunnot seuraavista aiheista: Lukiolain ja eräiden siihen liittyvien lakien muuttaminen, liikunnan edistämisestä annetun valtioneuvoston asetuksen muuttaminen ja perusopetuslain muuttaminen. Erityisasiantuntija ja hallituksen puheenjohtajisto keskusteli OKM virkamiesten kanssa hallitusohjelman suunnittelu- ja toteutusvaiheessa liikunnan ja terveystiedon roolista lasten ja nuorten hyvinvoinnin edistämisessä sekä hallitusohjelman kirjauksista liikunnan hajauttamiseksi lukiossa sekä liikunta ja terveystieto oppiaineiden palauttamisesta ammatilliseen koulutukseen. Hallitusohjelman toteutumista seurataan.

Opetushallitus

■ Opetushallitukseen pidettiin säännöllistä yhteyttä sekä liikunnan että terveystiedon asioissa. Yhteistapaaminen terveystietoasioissa pidettiin huhtikuussa Opetushallituksen edustajien kanssa. Annettiin lausunto lukion liikunnan hajauttamisesta. Koululiikunnan ja terveystiedon ongelmatilanteisiin on hankittu opetushallituksen kannanottoja Opetushallituksen opetusneuvoksilta/asiantuntijoilta. OPH:n asiantuntijat ovat kirjoittaneet säännöllisesti LIITO-lehden Opetushallituksen kuulumisia-palstalle. Yhteistyötä tehtiin myös Liikkuvan koulun ja Move-fyysisen toimintakyvyn seuranta järjestelmän asioissa.

Terveyden ja hyvinvoinnin laitos THL

■ Liikunnan turvallisuus ja tapaturmien ehkäisy lapsilla ja nuorilla työryhmän jäsenyys. Artikkeliyhteistyötä LIITO-lehdessä.

Eduskunta

■ Erityisasiantuntija kontaktoi hallitusohjelman toteutuksen aikana Liiton kannalta merkittävissä tehtävissä olevia kansanedustajia ja kävi keskusteluja liikunta- ja terveystiedon edistämistä.

Olympiakomitea

■ Toiminnanjohtaja osallistui Olympiakomitean aamuinfoihin. Erityisasiantuntija liittyi Liikkujan polku-verkoston vaikuttamisen teemaryhmään ja osallistui tapaamiseen. Osallistuttiin SUOMI-toimintakykyinen maa ja kansa konseptiin omalla lupauksella: Työskentelemme laadukkaasti liikuntakasvatukseen toteutumiseksi Suomessa. Haastamme Suomen liikunnanopettajat vahvistamaan työllään erityisesti oppilaiden sisäisen liikuntamotivaation osatekijöitä: koettua pätevyyttä, autonomiaa ja sosiaalista yhteenkuuluvuutta. Osallistuttiin äänestykseen vuonna 2023 pidetyllä Lisää liikettä Suomeen -webinaarisarjan webinaarilla: Liikuntakasvatuksen tarve nyky Suomessa ja koululiikunnan rooli liikkumisen edistämisen kokonaisuudessa. Äänestyksessä valittiin teemat perhe, kunta ja urheiluseura edistettäväksi seuraavien 3 vuoden aikana, jotta suomalaiset liikkuisivat enemmän ja pysyisivät toimintakykyisinä. Liito on löyhästi mukana perhe ja kunta teemoissa koululiikunnan kautta ja keskustellen teemaryhmien kanssa perhe ja kuntayhteistyöstä siinä.

Opettajajärjestöt

Opetusalan Ammattijärjestö OAJ

■ Yhteistyötä OAJ:n eri edustajien kanssa tehtiin edunvalvontaan liittyvissä asioissa. Jani Laaksonen oli pedagogisen toimikunnan jäsenenä. Pedagogisten Opettajajärjestöjen edustajisto POE:n seminaareihin osallistuivat liiton edustajat Heidi Rautajoki (kevät ja syksy), Jani Laaksonen (syksy) ja Josefina Koski (syksy). Kirjoitettiin yhteistyössä artikkeli LIITO 3/24 lehteen: Opiskelun maksuttomuuden vaikutukset liikunnanopetukseen lukioissa.

Aineopettajaliitto AOL

■ Aineopettajaliiton AOL:n hallituksen varajäsenenä oli liiton edustajana Mirva Ikola. Mainostettiin jäsenille AOL:n syysseminaaria.

Biologian ja maantieteen opettajien liitto BMOL ry

■ Yhteistyö BMOL ry:n Toivoa ja Toimintaa sekä Aineenhallinta ajantasalle -hankkeissa. Pedagoginen asiantuntija (Anna Haapalainen) osallistui BMOLin Kestävän kehityksen tehtäväpakettiin terveystietoon -oppimateriaalin tekoon. Lisäksi osallistuttiin Aineenhallinta ajantasalle -koulutuskokonaisuudessa terveystiedon koulutusten suunnitteluun sekä markkinointiin.

Luokanopettajaliitto ry

■ Tiivistettiin Luokanopettajaliiton kanssa yhteistyötä liikunnan ja terveystiedon edistämiseksi alakouluissa.

Yliopistot

Jyväskylän yliopiston

liikuntatieteellinen tiedekunta

■ Tiedekunnan edustaja (Heikki Hurskainen) liiton hallituksessa mahdollisti säännöllisen ja joustavan yhteistyön liiton ja tiedekunnan välillä. LIITO-lehdessä on ollut lukuisia tiedekunnan asiantuntijoiden kirjoittamia artikkeleita. Hallituksen opiskelijajäsenet infosivat opiskelijoita useaan otteeseen opintojen aikana Liiton toiminnasta. Olimme mukana tiedotuskumppanina yliopiston Tukea liikuntaan ja toiminnalliseen oppimiseen - koulutushankkeessa.

Tampereen yliopisto

■ Erityisasiantuntija on mukana Motivoiva vuorovaikutus: täydennyskoulutus liikunnan ja terveyden edistämisen ammattilaisille hankkeen ohjasryhmässä. Hankkeesta ja sen vuoden 2025 koulutuksista julkaistiin artikkeli LIITO 4/24 lehdessä.

Liikunta- ja terveysjärjestöt

Liikuntatieteellinen Seura LTS

- LIITO ry:n jäsenillä on mahdollisuus tilata Liikunta & Tiede lehteä jäsenetuhintaan. LIITO-lehdessä on palsta: Poimittua Liikunta & Tiede lehdestä ja tarkemmin tutkimuksia liikuntapedagogiikan maailmasta. LIITO ry:n entinen puheenjohtaja Kasper Salin on LTS:n neuvottelukunnan jäsen.

Jamk/LIKES

- LIKES'in asiantuntijat kirjoittivat artikkeleita LIITO-lehteen sekä ovat kouluttaneet opettajia koulutuksisamme.

UKK-Instituutti

- UKK-Instituutin Smart Moves -hankkeen ohjausryhmässä hallituksen edustajina toimi Harri Heiskanen. UKK-Instituutin kanssa tehtiin lisäksi yhteistyötä LIITO-lehden artikkeleiden ja koulutusten yhteydessä.

Koululiikuntaliitto

- Koululiikuntaliiton kanssa tehtiin viestintä- ja koulutusyhteistyötä. Yhteistyössä webinaari aiheesta: Koulun toimintakulttuurin, hyvinvoinnin ja osallisuuden kasvattamisen liikunnan avulla ja keinoin

Liikunnan Kehitysyhteistyö LiKe

- Jäsenyys ja kummikoulu Tansaniassa.

Kuuloliitto

- Kuuloliiton kanssa tehty yhteistyö liikunnanopetuksen meluhaittojen ehkäisemiseksi jatkui. Erityisasiantuntija osallistui Suomi Areenan paneelikeskusteluun koulujen melunhallinnasta ja oli mukana opettajille suunnatun Monenlaisista melua -melunhallinnan oppaan suunnittelussa.

Suomen ammatillisen koulutuksen kulttuuri- ja urheiluliitto, SAKU ry

- SAKU:n kanssa tehtiin viestintäyhteistyötä.

Paralympiakomitea

- Paralympiakomitean kanssa tehtiin viestintä- ja koulutusyhteistyötä.

EHYT Ehkäisevä päihdetyö ry

- Liito ry on EHYT ry:n jäsenjärjestö. Josefina Koski toimi EHYT ry:n hal-

lituksen varajäsenenä. Järjestettiin yhteistyössä webinaari aiheesta: Vinkkejä päihde- ja peliteemojen käsittelyyn.

Väestöliitto

- Tiedotusyhteistyö Kumita-kondomikampanjassa ja lehti-artikkeleissa.

Syöpäjärjestöt / Fressis

- Tiedotus- ja koulutusyhteistyötä. Yhteistyössä webinaari aiheesta: Syöpäjärjestöjen nuorten terveyden edistämisen sisällöt ja materiaalit.

A-klintikkasäätiö / Dopinglinkki

- Valistusyhteistyötä mm. opintopäivien näyttelyssä.

Liikenneturva

- Tiedotusyhteistyötä.

Ruokakasvatusyhdistys Ruukku ry ja Itä-Suomen yliopisto

- Yhteistyössä webinaari aiheesta: Miten opettaja voi tukea oppilaiden tasapainoisen ruoka- ja kehosuhteen muodostumista?

RuokaTutka

- Yhteistyössä webinaari aiheesta: Nuoret ja ruoka - ongelmista vahvuuksiin

Raittiuden Ystävät ry

- Mukana Selvin päin kesään -kampanjassa.

Tunne rintasi ry ja Korento ry

- Valistusyhteistyötä mm. opintopäivien näyttelyssä.

Seta ry

- Tiedotusyhteistyö Pride-viikko.

Muut liikuntajärjestöt

- Toimintavuoden aikana tehtiin miniopintopäivät koulutusyhteistyötä Amerikkalaisen Jalkapallon liiton, Koripalloliiton, Palloliiton, Pesäpalloliiton ja Salibandyliiton kanssa. Webinaariyhteistyötä oli Cheerleadingliiton ja Voimisteluliiton kanssa. Useat liitot olivat näyttelleasettajina ja/tai kouluttajina liikunnanopettajien opintopäivillä syyskuussa Salossa ja osa vinkkasi materiaalia liikunnanopetuksesta tukevaan materiaalipankkiin.

Muut terveysalan järjestöt

- Useat järjestöt kirjoittivat artikkeleita LIITO-jäsenlehteen, vinkkasivat materiaalia terveystiedon opetusta tukevaan materiaalipankkiin ja olivat näyttelleasettajana liikunnanopettajien opintopäivillä syyskuussa Salossa.

Hankkeet ja verkostot

Kouluviestikarnevaali

- Liito on Kouluviestikarnevaalien kumppanijäsen ja on tiedottanut toukokuun tapahtumasta Olympiastadionilla Helsingissä.

Lastenklintikoiden Kummit ry

- LIITO ry mukana Kummien tanssihaasteessa kouluille syksyllä 2024.

Savuton Suomi 2030

- LIITO ry kuuluu Savuton Suomi 2030-verkoston ohjausryhmään. Edustajana ohjausryhmässä toimii Heidi Rautajoki. Vuoden 2024 verkoston teemaksi valikoitui Lasten ja nuorten nikotiinittomuuden edistäminen.

Lasten terveysfoorumi

- LIITO ry on jäsenenä Lasten terveysfoorumissa, jossa liitto on edustanut Heidi Rautajoki.

Ruokakasvatuksen kehittäjäverkosto

- LIITO ry on osallistunut Ruokakasvatuksen kehittäjäverkoston tapaamiseen, joissa on edustanut Anna Haapalainen.

Seuraavat tutkimuskyselyt lähetettiin kauttamme jäsenistölle toimintavuoden aikana:

- Teknologian käyttö liikunnanopetuksessa (Jyväskylän yliopisto)
- Liikkumisen suositusten tunnettuus ja käyttö (UKK-instituutti)
- Liikunnanopettajien kompetenssi fyysisen kunnon opettamiseen (Jyväskylän yliopisto)
- Seuraavassa tutkimuksessa erityisasiantuntija Anna Haapalainen oli mukana asiantuntijana tutkimuksen kehittämisvaiheessa:
- Terveystiedon opettajien seksuaalikasvatuksen osaamisen kehittäminen (Tampereen yliopisto)

Vastuullisuus

Yhdenvertaisuus ja tasa-arvo

Toiminnassa on noudatettu liiton omaa yhdenvertaisuus- ja tasa-arvosuunnitelmaa. Suunnitelma päivitettiin toimintavuoden aikana ja se hyväksyttiin vuosikokouksessa. Suunnitelma sisältää monia jatkuvia tavoitteita ja toimenpiteitä ja ne ovat jo muodostuneet vakiintuneiksi käytännöiksi liiton toiminnassa. Vuodelle 2024 määritellyt erityiset toimenpiteet LIITO-jäsenlehden teemojen osalta toteutuivat, eli julkaistiin kolme yhdenvertaisuus ja tasa-arvotemaan liittyvää lehteä: Soveltava liikunta, Seksuaalikasvatus ja Saavutettavuus.

Liiton kotisivuilla on saapuminen toimistolle esteettömästi info. Pride-viikolla julkaistiin jokaisena päivänä IG Storyssa tietokilpailukysymys. Pride-visan tavoitteena oli nostaa esiin Pride-viikkoa ja lisätä siihen liittyvää tietoutta. Kaikki liiton jäsenet ovat tervetulleita osallistumaan kaikkiin liiton tapahtumiin, ja jäsenillä on mahdollisuus vaikuttaa liiton toimintaan ja sen kehittämiseen.

Epäasialliseen ja häiritsevään käyttäytymiseen puuttuminen

Toimintavuoden aikana oli käytössä toimintaohje, kuinka toimitaan, jos havaitaan epäasiallista käytöstä LIITO ry:n järjestämissä koulutuksissa, kokouksissa tai muissa tilaisuuksissa. Lisäksi on käytössä osallistumisohje turvalliseen tapahtumaan.

Ympäristö

Toiminnassa on noudatettu liiton omaa ympäristösuunnitelmaa, joka päivitettiin vuosikokouksessa 2023. Suunnitelma sisältää monia jatkuvia tavoitteita ja toimenpiteitä, ja ne muodostuvat pikkuhiljaa vakiintuneiksi käytännöiksi liiton toiminnassa. Vuodelle 2024 määritellyt erityiset toteutuneet toimenpiteet: Viestittiin kestävästä kehityksestä LIITO 2/24 teemanumerossa: Kestävä kehitys. Tuotettiin maksuton ja mukautettavissa oleva opetusmateriaali Lihaskoulun kouluun! Julkaistiin uutinen uusista ravitsemussuosituksista kouluruokailun ja opetuksen näkökulmasta. Oltiin mukana Biologian ja maantieteen opettajien liiton BMOL ry:n julkaisemassa kestävästä kehityksen opetusmateriaalissa osallistuen terveystiedon tehtäväpaketin tekemiseen ja sen markkinoimiseen terveystiedon opettajille.

Talous ja hallinto

Toimintavuoden talous perustui vuosikokouksen hyväksymään budjettiin. Tulot muodostuivat jäsenmaksuista, valtionavusta ja oman toiminnan tuotoista. Opetus- ja kulttuuriministeriön toiminta-avustus oli 89 270 euroa. Toimintavuoden tulos oli 10 957,83 euroa, taseen loppusumma 217 679,32 euroa ja oma pääoma 198 641,93 euroa. Käytettävissä olevat rahavarat riittivät toimintasuunnitelman mukaiseen toimintaan.

nan toteutukseen. Vuosikertomuksen ja tilinpäätöksen välisenä ajankohtana ei ole tiedossa liiton talouteen olennaisesti vaikuttavia tekijöitä.

Liiton toiminnassa noudatettiin LIITO ry:n hallinto-ohjesääntöä, joka päivitettiin vuoden ensimmäisessä hallituksen kokouksessa samalla kun erityisesti uudet hallituksen jäsenet saivat koulutusta toimintatavoista.

